

AKATALPA ÖYKÜ

Kasım 2009 - Sayı 3

Akatalpa Öykü

ISSN 1305 - 7685

Akatalpa Şiir ve Eleştiri Dergisinin Parasız Ekidir

KAYMAKAM TEPE

Hüseyin Peker

Birinci Gün

Şırnak'tan iki tepe görünür karşılıklı: Önümde Cudi. Nuh'un gemisini saklar, kimse duymaz. Sağ yanımda Gabar. Kalın, kabarık dağdır. Biraz da güneşin aydınlatamadığı bir mayayla güçlenmiş hamuru. Dağlar efkâr der. Arasında Şırnak'ı kimse duymaz. Çarşısı çın çın öter. İşte böyle bir günde Tuhafiyeci Ahmet; yani ben, oğlum İdris'i aldım yanıma. Askere çağrılmadan bir yıl önceydi. Sabah dükkânın eksiklerini almak için, Siirt'e doğru yola çıktık.

Şırnak'tan çıktın mı vurursun yukarı: Kaymakam Tepe'de gündüz gözüyle durdururlar bizi. Üç kişiler. Aşağıdaki uçurum bize bir şey anlatmaz. Hepimiz sus-pus. Çarşı ağlamaklı. İdris'i dolmuştan indirirler. Birini daha. Sonra geri verirler dolmuşa. İçeri girerler, üstlerindeki kirli ten kokusuyla:

'Ahmet efendi, İdris'in babası. Siirt'ten dönüşte İdris'i Kaymakam Tepe'de bize bırakacaksın, akşamüzeri. Unutma İdris ve şu arkadaki oğlan. İkiniz de dönüşte burada bize katılacaksınız.'

Siirt'e böyle buz gibi duygularla indik. Dönüşte de alışverişten sonra Kaymakam Tepe'de oğullarımızı teslim ettik, arkadaki amca oğlumla.

Birinci Ay

Annesi Gabar'a ağıt yakıyor. Ağıt'ta geceleri ayla, sabahları irin gibi patlayan güneşle haberleşiyor. Annesi Zozan, yüzüne kırışıklar ekliyor.

Oğlu İdris'i gözlüyor, ilk günden beri. Ahmet efendi söyledi. Üç kişi teslim almışlar İdris'i. Sonra yürümüşler. Kaymakam Tepe'nin üç dükkânının arasından.

Yokuşlar boşunaymış. Akan su tepeden aşağı sızarken ses bile bırakmazmış. Her şey yankıymış Kaymakam Tepe'de.

Annesi penceredeki perdeyi sadece Gabar'a ve kuzeye doğru açıyor. Başkasını görmüyor gözü.

İdris'in kirli çamaşırlarını üç kez, beş kez yıkıyor.

Kiri çıkmamıştır. Ütüyü yeniden yapıyor, gömleklerine.

İçindeki kazağa sarılıyor.

Gabar öyle hiddetli ki! Sesi görüntüsünde yankıya dönüşüyor:

'Ahh Gabar! Bana acı ver, sesini duyur oğlumun'

Birinci Yıl

Ahmet efendi Kaymakam Tepe'ye gitti. Muhtarla buluştu. Çay içtiler. Gabar'ı tutuşturdular. Gölge yaptı üzerlerine. Muhtar'la dağın arka yüzüne yürüdüler.

'Bir daha hiç gelmediler buraya' dedi Muhtar, ekşi yüzlüydü. Aha şuralara yürüdüler dedi geçen sene. İdris'ten başka 10 kişi daha aldılar yanlarına. Çapraz sarılmışlar silaha. Dağa giden bir daha gelmiyor ki! Nerden bulam?

Bu Yıl

Ahmet efendi'nin kırk yaşında bir oğlu daha oldu. İsmi koyarken tasalandılar. Annesi İdris dedi. Babası İdris dedi. Sonra Rüzgâr İdris olarak nüfusa kaydettiler.

Gabar bu ismi duyunca olanca gücüyle sallandı.

Şırnak'tan yükselen sular, ipince sızan ırmağı taşırdı.

Dağlarda küçük bir çığlık patladı. İs!

BİR SEN BİR YAĞMUR

Adil İzci

Ne güzel bir sabaha doğruydun! Hem seni gördüm rüyamda; hem aylar aylar sonra yağmur yağdı! Hangisi önceydi; bilemiyorum. Önemi de yok aslında bunun. Hasret giderdim ya ikinizle de...

Ne güzel sokuldun yine. Ne korkunç yaz sıcağından bir eser vardı; ne soluksuz kalıp boğulacağım sanrısından. Kollarımda, bedenimde varlığını ne derinden duydum! Sesin ne güzeldi rüyamda da! Neler konuştuk? Kendimde değildim ki anımsayayım...

Yağmura gelince: Çok sürmedi gerçi. Yine de şu dünyada ne çok güzellik ve iyiliğin onun sayesinde yeşerdiğini anımsamama yetti. Şükrettim: Ya yağmursuz bir dünyaya doğmuş olsaydık? Gececekti bu korkunç yaz da; güze ve gür yağmurlarına kavuşacaktık günlerden bir gün...

Bugün hiç bitmesin. Araya gece ve olası başka rüyalar girince seni gördüğüm rüya hiç istemesem de sessizce gerilere çekilecek. Onun için...

*BİZ ARTIK BÖYLE YAŞIYORUZ

İlyaz BİNGÜL

Şair inadı katır kulaklarını dikeltmiş erguvanlar şehrinde kol geziyordu-

İmaj Platon'da ve Musevilerde reddedilmiştir.

"Nisan, mevsimlerin nişanlanmasıdır", "ayların en zalimi" hâlâ değil.

İşim yoksa ben de yokum -hiçim. Çok yıldızlı otel odalarında, steril ofislerde, köşelerde kürsülerde domalmadık mı? -"ben konfor istiyorum"

"Plazamda katiyen bıyıklı çalıştırtmam" -yoldurtmadık mı?

İki kadeh şarap, iki bacakarası. Ecco carpe diem azizim.

Verveile doch du bist so schön numaraları -sinemacı gözü (bizim memlekette göze göz denir hemşerim)

"Bir kadının memesine vatani satarım" -göbekbağısız gazeteci sözü

"Boğaz'da iki duble rakı içemezsem yaşayamam valla" - patates baskısı geldi haanım

Küçük esnaf ile anasının gözü tüccar arasında pinekleyen diplomalı okumazyazmazların grameri:

Çocuğun okul taksitleri -eee, eğitim şart, ev kredileri ve her şey dahil tatiller, gönlümü çelen yeni reklam dört tekerli tenekeler derken dosyalarda, ihalelerde, reçetelerde, testlerde bunalmadık, bunamadık mı?

Kut sahibi olmaktansa basamak basamak adı olmayı yeğledik, yüksek viziteli mankenlerle kariyer dilemedik mi? -Üç euroluk taklabanlık

Tarancı'nın otuz beşine varanda, bi şekil milyon doları cukkalamak'çün taraf tutup "liberte!, liberte!, liberte!" deyu havlaşmadık mı? Ben liberalin üçü bi yerdelisini severim -armut.

İlyaz Bingül, Beyza Ersoy, Esra Ersoy, Gökçe Haner, Adil İzci, Şafak Pala, Hüseyin Peker, Ahmet Yılmaz.

Yaşasın düşünce özgürlüğü, şakşakşak
Cüzdanperest i'lere özgürlük, hahhah haa-ayy
Hey, siz! Alttakiler, koroya neden katılmıyorsunuz
Heppinizi demokrasi manyağı yapparım u-lan!
Pera Palas'ın aşşahısı Liberal İlyaz
Ben de senin ananı...

24 Ocak 12 Eylül çiftleşmesi
Jitem, medya, mafya kucak kucağa –adres hep banka
Dokuz yıl on ay sonra
İşte faşizim:
Gazeteciler, teveler, futbolcular, sanatçılar, reklamcılar –hepsi
transfer
Çıkamaz duvar –sponsor borsa
Faili meçhul finans, ah nerdesin Bizans!
Biz artık böyle yaşıyoruz –mesleksiz
Ne iş olsa yaparım abi
İnşaat, turizm, tekstil, medya... nah kol gibi enformasyon –
hukuk, iletişim, bilişim ve tabii ki tıp
Para uzmanı, banker filozof, kanal kanal televizyon maymunu
“Kopenhag kriterlerine göre bu ülkeye 70 milyon nüfus çok” –
bi şey yapmalı.
Ne iş olsa yaparım dedik ya –her türlü demokrasi alınır satılır,
yırıktıklarınız dikilir ve.....
Dantel dantel gazeteci, televizyon kafalı klon, hecai uzman,
zıp zıp sanatçı, liberal tesisat, siyasallı ılımanlı İslam, fundamental
piyasacı akademikus
Hookus pookus –hiç birimiz burda yokuus
“Monşer, Türkleri boş bırakırsan ya davulcuya varır ya
zurnacıya.”
Dümm tekaa düm tek –euro vizyon taklit taktik
Ramazan geldi, hoş geldi.
Bul koroyu çal boruyu Nasreddin,
Pax mongolorum işi çadır-kilise, minare usül fabrika bacası
toz oldu
– Kanıma azıcık ekmek doğra!
İstanbul en doğu Avrupa'nın Hacivat'ı oldu
Türkenfrage hala –yor, Türkenfurcht und pax Ottoman kubbe
tod oldu.
–İstanbul için savaşmayan Müslüman olur mu?
Tarihin tekerine hoş geldin
Ak budunun neo müslimi gayrı hoş geldin.
Tutuver demokrasinin kuyruğunu
Çadırın ipleri koptu.
İnatsız ve inançsız
böyle yaşıyoruz biz artık –dişsiz, tırnaksız.
–Şiirimiz ölüdür abiler.

KÖPRÜDE

Gökçe Haner

Benim bir sırrım var. Evet inanmayabilirsiniz ama benim gibi
bir adamın da sırrı olabilir. Konuşurken kimsenin gözlerine
bakamayacak kadar çekingen olabilirim. Adımlarım fark edilmesin
diye kösele ayakkabı giymeyebilir, neredeyse yere basmadan
yürüyor olabilirim. Ama yine de bir sırrım var işte.

Bir köprüden geçiyorum, pardesümün yakalarını dikleştirip
ellerimi ceplerime sokuyorum. Bunu aslında üşüdüğüm için
yapmıyorum, amacım dikkat çekmemek. Gerçi çok da çaba
sarfetmem gerekmiyor. Bir karınca gibi yürümeyi seviyorum,
keskin ve sessiz. Sağımdan solumdan adamlar geçiyor, Magritte'in
adamları. Hepsisi aksi yöne. Ben fötr şapkamı takmadım bugün.
Takmalı mıydım yoksa? Tabii ya... Yok yok, endişeye gerek yok,
benim gibi bir adamın fark edilmesi - şapkalı ya da şapkasız-
olanaksız.

Resimdeki adamlar gerçek değil ya hani , acaba yanımdan
geçenler gerçek mi? Birini tutup kolundan, çevirirsem. Anlatsam

aklımdan geçenleri, bir çırpıda. Dökülürsem. Hani hiç
tanımadıklarınıza daha kolay açıklarsınız ya bazı şeyleri. Bu sırta
birlikte içindeki yerçekimi Yer'den altı kat fazla. Ne yapar adam
acaba, söyleyip hafiflesem? Kolumu kolundan hızla sıyırıp arkasına
bile bakmadan kaçır elbet. Siyah pardesüsünün yırtmacı tepesine
kadar açıla açıla, kösele ayakkabıları tıkırdaya tıkırdaya. Bense gri
gökyüzünün altında, bulunduğum bu asfalt köprüde yere altı kat
daha mihli, kalırım.

Hava çok puslu bu akşamüstü, gökyüzü üzerime kapandı
kapanacak. Ardımda bıraktığım şehir kadın, makyajı akmış bir
kadın, söyleyip beni uğurlayan. Belli belirsiz pencerelerden sızan
yaldızlı ışıklar gittikçe geride kalıyor. Şehrin yanaklarında iki
kocaman kara nehir. Birinin üzerinden geçiyorum. Sırrım yine
aklıma düşüyor. Aslında insanların bildikleri ama sır olduğunu fark
etmedikleri... Köprü bir labirent önümde. Geri dönsen
çıkamayacağım, ilerlesem kaybolacağım. Ortada bir yerlerde
durup, korkuluklara yaslanıyorum. Karşıdaki derin vadiden
kurtulup gelen rüzgâr, zincirinden boşalmış gibi üzerime
çulluyor, bir adım geri düşüyorum. Gözlerimi kapatıp rüzgârın
getireceği o sesi bekliyorum... Getirmiyor. Korkuluklara tutunup
iyice kenara yaklaşıyorum. Aşağıya bakıyorum, kösele olmayan
ayakkabılarımın burunlarını görüyorum. Altından akıp giden gri su
sanki ayaklarımın ucundan sızıyor.

Soğuk ellerimi ısıtıyor, daha fazla tutunamıyorum. İçim
ürpererek yol gösterecek bir işaret bekliyorum. Benim gibi bir
adamın da sırrı olabiliyormuş meğer.

Bu köprüde kimsesizim, bu labirentte de. Öyle kimsesizim ki
bildiğim bu şeyin sır olmaktan başka şansı yok. Böyle
düşündüğümde aslında bildiğim her şeyin bir sır olduğu sonucuna
varıyorum. Rüzgâr suratımı yalayıp geçiyor.

Şu an bir şey olsa. Ve bu sır... Zaman dursa meselâ, durmaz
mı? Ben dursam o zaman burada, böylece. Saçma. Ne olacaktı ki
dursam?

Gececekti. Ben duracaktım, o gececekti. Dingin geceleri
sabahlara bağlayacak, ışıltılı sabahları gecelere yamayacaktı. O
bunları yaparken ben yine bu şehirde, bu köprüde, aynı şekilde
bekleyecektim. Durmak isteyecektim de duracak mıydım?
Kasırgaların girdabında sağa sola çarpa çarpa parçalanmamak için
bulduğum ne varsa yapışacaktım. Yapış yapış olacaktım. O
gececekti, ben duracaktım.

Gölgesi düşecekti nehirlere. Köprülerdeki ayak izleri
düşecekti gölgelere. O gölgeler göz göre göre görülemez olacaktı
şehrin gri sürmesinde. Gececekti. Kimse geçtiğini anlamayacaktı.
Ben duracaktım. Ayaklarımın izleriyle.

Gece bana bakacaktı. Ben gri bakacaktım, gözbebeğim.
Soracaktı. Cevaplamayacaktım. Cevaplayacaktım da
anlamayacaktı. Yapışacaktım yanımdaki paslı korkuluklara. Yapış
yapış olmayacaktım. Ellerimde metal kıymıklar, kanayacaktı.
Ağlamayacaktım. Mutlu sonlar olacaktı. Aslında son olmayacaktı,
çünkü o gelecek, ben duracaktım.

Durmadım, yürüyorum yeniden. Ne yöne gittiğimi
ayırımsayamıyorum. Başladığım tarafa mı, bitişe mi, bilmiyorum.
Köprü'nün kenarlarına çarpa çarpa devam ediyorum -yoksa
labirentin mi demeliyim?- Üzerimde şehrin gri tozu, benim yara
bere içinde. Ya başladığım yere geri döneceksem ve orada cebime
doldurduğum çakılları yine o yere gömeceksem?

Bir çığlık atsam... Sesim bu pusun içinde, göle düşen bir
damla gibi halkalar yayarak dağılsa, ulaşıya birilerine. Sanmam.
Avazım çıktığı kadar susuyorum ben de. Gelip geçiyorum. Benim
bir sırrım var...

Marc Chagall, "Şehrin Üzerinde"

SIRA

Beyza Ersoy

“Şöyle düşünün, dedi doktor: “Herkes ayakları üstünde yıkanır değil mi?” Ne biçim bir soru diye şaşırđım, deli mi bu doktor, yoksa beni mi deli yerine koyuyor?”

Duraksadığımı görüp üsteledi: “Öyle yıkanılır değil mi? Ama siz, baş aşağı yıkanıyorsunuz. Ve başınızdan akıp gitmesi gereken sular gözlerinize giriyor, içinizde birikiyor.” Ne birikmesi, ne suyu? Hem baş aşağı durunca da gözlerimizi kapatabiliriz.

“Sonra da bendini yıkıp taşıyor. Bütün sorunlarımızın kaynağıdır, kendimizi baskılamak. Zorlaştırıyor musunuz her şeyi kendiniz için, hep güçlü olmak zorunda olduğunuzu mu hissediyorsunuz?”

Doktor gerçekten böyle mi dedi, yoksa artık oyunlar oynayan zihnim mi bana böyle hatırlatıyor? Rüyalarım da kendimi şimdiki sarkmış, çizgilenmiş yüzümde ama saçını iki yandan kuyruk yapıp örmüş küçük bir kız olarak görüyorum; kimse saygı duymuyor bana, kendim de duymuyorum. Ödüm patlayarak uyandım kaç sefer.

“Kendinize saygınız zedelenmiş demek, hafif olur,” dedi doktor, “yerle bir olmuş.”

Doğru zemin kaydı gitti ayaklarımın altından. Öyle bir boşlukta kaldım ki, daha önce nerelere dayanıyormuşum, tutunuyormuşum bilemedim. Tutduğum düşünceler olduğunu ve onların bir yerlere çekip gittiğini ancak o zaman fark ettim. Tutduğum düşünceler; dirseğimi dayadığım, yaslandığım... Yok hiçbirisi şimdi...

Onlar gibi mi olacağım? Deliler gibi... Bir kadın vardı buralarda. Yaz kış dolaşıyordu tek başına. Bir gün durmuş, yere sabit bakarken fark etmişim onu. Başını eğmiş, kıpırdamadan, tam önüne bakıyordu. Daha sonra da birçok kez gördüm; aniden durup kalışlarını... Saçları beline kadar uzun; hırpani, kırçıl, ama gür, güçlü saçlar; uzun boylu, güzel bir kadın. Vaktiyle öyleymiş belli. Nasıl düşmüş bu hale... Bana bir şey olmaz dememeli. Dememeli.

Önceden fark etmezdim bunları, delilik şaka vesilesiydi benim için. Mahinur’la, yanımızda o kırılğan, depresif Sare de varken, onu hiç düşünmeden, kırılır mı, alınır mı demeden, nasıl da gülmüştük Şenay’dan bahsedip, “Kız deli o zaten! İlaç kullanıyormuş! Doktorluk doktorluk!” Gülme bulma dünyası işte. Hiç aklıma gelir miydi?

“Şahinlerin düşüşü de ihtişamlı olur” diyerek kendimi avutmaya çalıştım ama nafiye, duymayan kalmadı teşhis konduğunu. Acımalar, arkamdan kıs kıs gülmeler. Bilmez miyim? Kendimden biliyorum, ben de yaptım. Acıyan bakışların derininde o kötücül kıvılcıklar, ölse de yesek diye bekleyen leş kargaları. Artık Mahinur’a da düşmanım. Çünkü o Şenay’a “deli” dedi. Ben de demişim ama şimdi ben de delirdim, ödedim borcumu.

Mahinur Mahinur! Senin hiç yüzüne vurmam ama bir gün habersiz gelmişim hani sana, hani sen çok övüyorsun ya kocanı; yere göğe konduramıyorsun, o da senin bir dediğini ikiletmiyor ya; ben duydum o gün kapıda beklerken; “salak adam!” diye azarladın onu. Sonradan içeride sohbet ederken söyledin: Yemek yanmış. Salak kocam yaktı demedin tabii, “yemek yanmış, dibi tutmuş.” Neyin tutmuyor ki. Bak benim de dibim tuttu. İnsan kocasına salak diye seslenir mi, sen deli misin? Hayır ben deliyim, tescilliyim artık. Sensin salak, Mahinur! İnsan kocasına salak diyecekse, böyle yüzgöz olmuşsa, dışa başka içe başkaysa, böyle parçalanmışsa insan... Ne diyeyim ben sana Mahinur, çok överdin kendini. Bak yoksun yanımda. Yanımda olanların da gözlerinin ardında o kötücül kıvılcım.

Senin evliliğin gibi çatır çatır benimki de. Bırakacaktım Ekrem’i. Ne dedi bana biliyor musun, “Eee büyük konuşurdun sen hep!” dedi. Ben derdime yanmışım, dibim tutmuş, bana dediğine bak. Köprüden geçiyorum, ayıya dayı diyorum; yok bu değildi, bu ilaçlar böyle yapıyor kafayı, normalmiş bu durum; ha buldum: Denize düşmüşüm, ıylana sarılıyormuşum, meğer. Bak ne diyor bana, sokuyor beni. Boşanayım diye bir celallendim, fakat gördüm

ki, o eski ben değilim; bu yaşadıklarım yıktı geçti beni. Bir de hamile çıktım Mahinur. Ya, hamileymişim bir de. İki aylık. Aldırabilirim yani, vakit var. Annemler aldırma diyorlar, ilk çocuk aldırılmamalıymış. Ama ya genlerimde varsa benim bu delilik? Sülelede hep bir sınırlılık vardı zaten, bende patladı. Ya bebeğe de geçerse bu delilik geni? Ya çocuğum da çekerse benim çektiklerimi, ya o da koyu koyu yalnızlıklara, çaresizliklere düşerse?

Ah ah, çevreden yardım bir yere kadar, bunu ancak yaşayan bilir, içten bir şey bu. Her şey buz gibi oluyor, dokunmayla ilgili değil, hissi bir soğukluk; etraf soğuyor, buz kesiyor sanki. Sonra renkleri gidiyor her şeyin; böyle gri gri, gölgeli gölgeli, karanlık, loş. Sığınacak bir huzurlu yerin olmayışını sen anlayabilir misin? Ama gülüyorduk kakhahalarla, dalga geçiyorduk, küçümsüyorduk; oh olsun bana diyeyim mi? Bak dinle ne diyor zihnimde çalan şarkı? Sıra kimde? Ah Mahinur sen büyük konuşmakla çok yanlış bir şey yaptın.

Atılan her kurşun bomba

Olup döner

Bize sadece onu izlemek düşer

Sıra kimde

Kimse görmedi ki

Enkaz varken önünde, kimse duymadı ki *

“Aysun, bırak kendi kendine konuşmayı,” diyor kocam. Ama konuşmasam çıldıracağım. Bu adam beni terk edecek galiba, yakındır çekip gitmesi. Bana deli muamelesi yapma. Ben çok daha akıllıydım senden, sağlığım yerindeyken. Şimdi umutsuzum, günleri nasıl sayıyorum bilsen, akşam yaklaşırken ne yapacağımı şaşıyorum. Günleri sayıyorum Ekrem, sen benim yaşadıklarımı biliyor musun? O gelecek yıllar nasıl içime ağırlık yapıyor. Zaman nasıl geçecek diye paniğe kapılmayı bilir misin sen? Atlas varmış ya hani, dünyayı sırtlayan; ben sanki zamanı içimde, karnımda değil, yüreğimde bir hamilelik gibi taşıyacağım. Panikteyim. Panik! Telaş. Çabuk olmalı. Neye bilmiyorum. Yetişmeliyim. Kaçırđım bir şeyleri ama neyi, bilmiyorum. Bir an önce akşam olsa düşüncesi hep. Akşam olsa, uyusam, sonra yeni bir gün. Şu ömür bir bitse. Şu akşamı atlatsam. Akşamlar, şu geçiş saatleri, akşamüstleri çok ağır geliyor, midemden göğsüme doğru bir şey oluyor, hani yolda giderken yokuş olur, yüreğin hop eder. Gülmelerini düşün, acılısını. Beni anlatayım bilmiyorum ki. İçimde bir şeyler iskambil kağıtları gibi yıkılıyor. Kıyamet bu, yapayalnızım, bedenime hapsolmuşum, içimi kimse duymuyor, sanki içime çöküyorum.

Gidiyorum ben, kimsenin haberi yok, yıkılıyorum. Gül Mahinur sen. Kolaymış o işler. Sanki kendi seçermiş insan, deliliği, akıllı olmayı. Bu eli ayağı, bu burnu, bu gözleri sen mi seçtin, ben mi seçtim Mahinur. Yaşıyoruz çekiyoruz, biz niye güldük Şenay’a? Gel de bu adama çocuk doğur. “Deli” der, çocuğumu alır elimden. Ama anneden alınır mı çocuk, çocuğuma tutunurum doğurursam. Konuşuyorsam konuşuyorum Ekrem, kime ne zararım var? Bakmasınlar öyleyse, bana ne? Söyle madem, bakmasınlar. Mırıldanıyorum kendi kendime.

Sürekli düşünüyorum sanki. Her yer karanlık. Her yer boş. Herkes uzak. Her şey soğuk. Sürekli düşünüyorum. Konuşmak zor. Bunları anlatmak. Dardin derini dile gelmezmiş. Ben de utaniyorum bunları anlatmaya. Benim suçummuş gibi. Benim suçum değil Mahinur. Şenay’ın da değilmiş.

Küçükük pembeyaz eliyle parmağımı tutsa. Oyalanırım onunla. Yıkırım paklarını uyuturum. Hayatımın anlamı olur. Hayatımın anlamı yok. “Hayatınıza anlam katın,” dedi doktor. Olmayan anlamı ben nereden bulayım. “Hayatın amacı, amacı olan bir hayattır.” diye bir şey okudum bir yerde.

Televizyona bakmaya tahammülüm yok. Reklamlara, parlak renklere, filmlerdeki efektli sahnelere, gürlütlere, yüksek seslere... Müzik, şarkı dinlemeye de. Niye getirdin Ekrem beni bu konsere? Açılırmışım. Hayat yanımdan kayıp gidiyor, ben kenarda kuruyorum sanki. Beni dışlayan hayat. Dışındaki. Kitaplar, dergiler hepsi fazla geliyor; beni içeri çağırıyorlar, bense birini değil, hepsini tutmak istiyorum. Bunları anlatmak zor, umarım anlarsın Ekrem.

Doktor “Resimdeki çakıl taşlarına bakın, lütfen.” dedi. Baktım: Hepsini yusuvarlak. Köşeleri aşınmış. Aklıma okuduğum şeylerden cümleler geliyor. Herkes yusuvarlak, bir ben sivri çakıl taşıyım. Suçluluk duygusu içimde damlaya damlaya birikmiş. Öyle diyor doktor. Atmışım içime. İçimden çürümüşüm. Sonra da dev bir kapı gibi gümm!

İçimden kuşlar göçüyor Ekrem. Yığın yığın geliyor üstüme kitap isimleri, şarkı sözleri. Tepe tepe.

“Kendinizi çözmüşsünüz,” diyor doktor, “e sorun ne?” Sıkıntım doktor. İçimdeki bu beni aynı anda hem çökerten hem patlatan sıkıntı. Kara delikler nasılmış anlıyorum. Okumuş deli başka oluyor işte. Tüm bu duygusal yığıntım yanında bile hâlâ düşünebiliyorum. Sıyırmadım mı daha yoksa. Sınıra ne kadar kaldı diye merak ediyor insan. Delirir miyim, yaşamaktan vazgeçer miyim? Doktor ben testi çözebiliyorum da anahtar cevap yok. Yok neydi o, cevap anahtarım yok benim. Ne yapmalıyım doktor? Yapabileceğim bir şey söyleyin ne olur.

Ağlayamadım ben. İçime attım hep. Ondan böyle oldu bence. Vaktiyle bir kızı anlatmışlardı fakültede. Gençliğinde yıllarca regl olmamış, belki de buna memnun olmuştur, rahatım diye, sonra evlenmiş, çocukları olmayınca doktora gitmişler. Doktor içeride taş gibi bir şey bulmuş, meğer içe biriken kanlar topak yapmış, nasır gibi bir şey. İşte ben de ağlayamadım; ya da içime ağladım hep. Kendim de ağlamadım sandım. O kız gibi, regl olmuyorum zanneden. İçimde sökülmesi bir taş oldu belki de.

Hep şöyle diyordun Ekrem: “Dışarıda daha iyileri var.”

Hem de benim yanımda, yüzüme yüzüme. Hiç utanmadan, ben ne diyorum diye düşünmeden. Evet, dışarıda daha iyileri var. Daha güzel, daha akıllı, daha başarılı, daha yetenekli. Hep bir fazlası bulunur. Senin için de, benim için de... Ama bu arayışın sonu yok; ancak sevince biter. Sen sevmiyorsun.

Hatırlıyor musun, bak hatırlatayım sana. Sen kocaları süttten çıkmış ak kaşık sanma! Masum değilsiniz hiçbiriniz. Bak hatırlatacağım, utanacaksın. Hani bir kadın vardı, gelip gidiyordu ben mesul müdürlük yaparken o eczanede. Paranoyak derdik hep, takıntılı derdik. Takmış kafayı, sıyırmış. Hatırladın mı? Yazık, yaşı da pek genç!

Dedik mi demedik mi? Hatırlasana. İşine gelseydi hatırlardın.

Dur, dur. Hatırlatacağım. Hani, elinde bir kavanoza konmuş türlü sıvılarla geliyordu son zamanlarda, karnı da şiş: “Ben gidemem, siz gidip şunu tahlil ettirir misiniz eczacı hanım?” Biz de uğraşamadık hiç, uğraşacağımız bir sürü şey vardı. Yeni eczane açmak, yer bulmak, araştırmak. Biliyorduk, eşiyile arası iyi değildi, dertliydi; dostu varmış, duymuştuk. Hatırlamaya başladın, değil mi?

Kimdi kocası? Gelincik’li Naim mi, Nadir mi öyle bir şey. Otobüs şoförü. Hani bir keresinde az daha bindiriyormuş köprüde gişelere. Eee, haspanın koynunda, uykusuz, kolay mı? Evet evet, Muzaffer, isim önemli değil. Ne çok istemişmiş o kızı oysa? Çok seviyorum, bir varsa dememiş mi? Sana soruyorum, dememiş mi? Konser kaçmıyor Ekrem, susturmaya çalışma beni. Ele geçirince emzek kolay tabii. Kadıncağız kimi kimsesi olmayan bir gariban. “Dünyada varım yoğun” diye bir kocasına, bir de karnındaki bebeğe tutunmaya çalışıyordu. Malı vardı ama, kimsesi yoktu. Bu kadar kuşkulaniyorsan kurtul be kadın kocandan! Ama yapamazdı, vazgeçemezdi ki. Koca dünyada yapayalnız kalsa daha mı iyiydi, terk etmek istemiyordu o kocasını. Ölümünden kurtulmak istiyordu yalnızca. Hilesi hurdası ortaya çıkarsa, kocası utanır, uğraşmaz bir daha, diye belki de.

Hep gelip gitmedi mi Ekrem? “Benim götüreceğim gücüm yok, şu sıvıyı kocam verdi bana, kuşkulaniyorum, beni öldürmek istiyor.” demedi mi? İnanmak istemedik; inansaydık sorumluluk üstlenecektik, gidemediği o laboratuvarlara gitmek zorunda kalacaktık, sonuçları bekleyecektik, çıktı mı diye açıp soracaktık, almak için tekrar gidecektik; işi çoktu. Uğraşmak istemedik. Defalarca geldi, elinde hep bir şişe sıvı. “Bu da başkası, bunu içirmek istedi bana. Sözde beni düşünüyormuş, iyiliğim içinmiş.” Dünyadaki kötülüklerin yarısı iyilikten.

Unuttun mu sen Ekrem? Ben hiç unutmamışım o kadını. Unutmamışım ama önemsemek istemedim. Terk ettim. Sonra bir haber, “Bir genç kadın vardı ya, Karanfilköylü hani.”

“Evet, ne oldu?”

“Ölmüş.”

“Nasıl olur? Neden?”

“Ya işte, durduk yere.”

Suçluyuz, herkes suçlu. Takıntılı de geç, kafadan kontak, takıntılı, deli işte, zoru ne? De geç. Hep geç, hep geç... Sesi duyulmayan biri daha. Çılgılına, yardımına koşulmamış biri daha. Sanki suç, yapayalnız olmak; birilerine bağlanmak, değer vermek suç. Sevmeseydi kardeşim! Kimsesiz olmak suç! Deli mi ne, zoruna bak! Senin dört tarafın insanla doluyken, yine de kimseden vazgeçemiyorsun kolay kolay, tuzun kuruyken bile böyle zayıfsın; seni insan müsveddesi, seni karbon kâğıdı seni! Seni yalancı pehlivan, palavracı baron seni! Seni ukala dümbeleği, arsız yüzüzsü tembel bencil korkak hoyrat kaba büyümüş de küçülmüş rezil kepaze ikiyüzlü maskeli seni! Dön kendine bak sen! Dön bir sana bak!

Susmayacağım Ekrem. Çok sustum bugüne kadar! Bırak kolumu, birraaaaaaaak! Doktor ne demişti, mutlu olmadınız mı, yaşamamışsınız sanki hiç. Yaşamadım ben. “Küçüğüm daha çok küçüğüm...” Bırak Ekrem, birraaaaaak!

* Öztürk, Öztürk, “Sıra Kimde”.

KOKU

Ahmet Yılmaz

Kadınları erkekli bir grup, oyunlarına dalmışlar; sarhoşluğun verdiği uyuşukluktan dolayı, bangır bangır çalan müziğe ayak uydurmakta güçlük çekiyorlardı. Müzik coştukça onlar sessizleşiyor, müzik ağırlaştıkça hoplayıp zıplıyorlardı, ara sıra da kimisi yere yuvarlanıyordu. Elindeki kadehi, boşalmışlığına bile dikkat etmeden, hâlâ ağzına götüren dalgınlar da vardı.

Görünüşte herkes mutluydu barmenden kapıdaki korumaya kadar. Gece yarısını geçeli çok olmuştu. Mekân dolup taşıyor, içki su gibi gidiyordu.

Masadaki grup hararetle bir tartışmaya dalmıştı. El kol hareketlerine bakılırsa, yaklaşan genel seçimlerden söz ediyorlardı. Biri, doğal gaza yapılan son zamlar iktidar partisinin haddini aştığını, bundan böyle ağızla kuş tutsa da seçmene yaranamayacağını, tükürük saça saça söylüyordu. Kimi harfleri yutuyor, peltek konuşması yüzüne çocuksu bir saflık katıyordu. Başı önüne düştü, sessizleşti birden. Öteki daha sert bir çözümlenmeye girişmiş, bu iktidar zamanında iyi ve güzel adına hiçbir bok yapılmadığını, ülkenin yabancı sermayeye peşkeş çekilip satılma sırasının yakında vatandaşın geleceğini kırmızı, ablak yüzünü buruşturarak vurguluyordu. Masadaki kadınlar şaşırır pozunu takınmışlar, ardından kızıl saçlı, orta yaşlı olanı ‘ben kaç para ederim kız’ diyerek yanındaki tazeyi dürtmüş, hep birlikte gürtütlü bir kahkaha koyvermişlerdi.

Bara en son giren müşteriyi herhalde pek kimse fark etmemişti. Kaldı ki, öyle dikkat çekici bir tipe de benzemiyordu. Bol, üstünde emanet gibi duran giysilerine ve yüz ifadesine bakılırsa, bir içki içip çıkacaktı. En arka masalardan birine, ses çıkarmaktan ürkerek oturdu. Aslında oturdu değil, kendini bıraktı desek daha yinere olacak. Geniş kollarıyla masaya abandı. Bir göz işaretiyle, içki istediğini belirtti. Barmen pek memnun kalmadı bu mimikten, isteksizce doğrulup yabancıya yöneldi ve adamı tepeden turnağa süzdü. Daha önce burada hiç rastlamamıştı bu yüze, ayakta kimileri pek gelmezdi bara, giyimleriyle, duruşuyla güven vermektense uzaktı; tedirgin oldu. İçkiyi kadehe dolduruyordu ki birden burun direğini sızlatan o pis kokuyu hissetti.

Yabancı, barmenin kaçır gibi masadan uzaklaşmasına ilkin bir anlam veremedi, tuhaf bir durumu yoktu kendisine göre. Evet, üstü başı eskidi ama temiz olmadığı iddia edilemezdi, dilenci değildi, öyle olsa, içeri girip içki istemez, kapıda bekler, kovulana kadar da

yerinden kıpırdamazdı. Başını sallayıp kadehinden ilk yudumunu aldı.

Kadınli erkekli grup hâlâ gülmeyi sürdürüyordu. Konu, herhalde, bu haftaki magazin haberleriydi. Yeni jönlerimizden biri mi ne, genç bir mankenden ayrılmış, bu ayrılığa, oğlanın, kızın cep telefonunda bulduğu aşk mesajı neden olmuş... Çok sevilen bir polisiye dizinin başrol oyuncularını, gizlice evlenmişler de balaylarını Dubai’de geçireceklermiş. Kadınlar iç geçirdiler, tanrılarından kendileri için hayırlı bir kısmet dilediler. Masada birkaç saniyelik bir sessizlik oldu, orta yaşlı kadın sağına soluna göz gezdirdi, az ötedeki masada oturan yabancıyı fark edip arkadaşlarına döndürdü kafasını. Yanındaki genç kıza dürtükledi, o da yanındakini. Yüzlerinden düşen bin parçaydı. Ellerini burunlarına götürdüler, bu acayip koku da neyin nesiydi böyle?

Zamanla, huzursuzluk tüm mekâna yayıldı, müşteriler homurdanmaya başladılar, barmenin havadaki değişimi fark etti edeli canı sıkındı, yabancıya göz ucuyla baktı, adamdaki suskunluğa kötüyeye yordu, belli ki suçunun farkındaydı o da. Harekete geçmek gerekecekti böyle giderse.

Birazdan, mekândan tek tük ayrılanlar oldu, koku git gide artıyordu sanki, işin sinir bozucu yanı şuydu: Kokunun kaynağı olduğu artık kesinleşmiş olan adamın kılı kıpırdamıyordu bile. Aslında bir an önce durumu çakıp buradan toz olması bekleniyordu ama o, belli ki işi yüzüzlüğe vurmuştu.

Yarım saat içinde, bar yarı yarıya boşalmıştı. Kadınli erkekli grup, ne yapacaklarını tartışıyorlardı. Keyifleri kaçmıştı bir kere. Baskın gelen düşünce, ortamı bozanın buradan derhal ayrılması gerektiği üzerineydi. Seslerini yükseltiyorlar, durumun ciddiliğini mekânın sahiplerine, barmene, hatta kapıdaki korumaya duyurmaya çabalıyorlardı.

Yabancıların bir kadeh daha içki istemesi iyi bir fırsat olmuştu aslında. Barmen orali olmadı, garsonun da servis yapmasını engelledi. Yabancı, şaşkıncı. Elleri açık kalmış, kendisine servis yapılmayışına içerlemişti. Biraz daha beklemeyi yeğledi, o an, barda kalmış tüm müşterilerin tiksintiyle kendisini süzdüğünü gördü, doğruldu, kapıda bir hareketlenme vardı, üstüne üstüne gelen bir iri kıyımın yanından sıyrılıp hızlı adımlarla dışarı yöneldi.

Barda yüklüce bir para bırakmıştı.

Derin bir oh çekti müşteriler. Birazdan içerisi yine dolacak, müzik uğuldayacak, içkiler art arda yudumlanacaktı yine. Deminki olay unutulup kahkahalarla renklenecekti gece. Yüzlere bir gülümseme yayıldı.

Bir saat sonra, bar az öncekine göre daha dolu, daha gürültülüydü ama sanki o tuhaf koku tam olarak dağılmamış gibiydi, ne kadar unutmaya çalışsalar da varlığını sürdürüyor, aralarında sinsî yaşamını sürdürüyordu. Çok geçmedi, müşterilerde yeni bir tedirginlik baş gösterdi.

Bara son giren, hareketlerinde tuhaflik olan bir adamı gözlerine kestirip dışarı attılar, önceki olaydan ders almışlardı ki bu kez daha serttiler. Biri küffretti, öteki yüzüne tükürdü adamın. Herhalde, güzel bir ders alıp bir daha asla gelmezlerdi buraya.

Adam gitti gitmesine ama koku yerli yerindeydi. Sabaha doğru bar tamamen boşaldı. Barmen iyice rahatsız olduğundan, uyumaya gitmeden önce, kokunun kaynağını aramaya koyulmuş, meraklı gözlerle masa altlarını inceliyordu. Buruşturulup atılmış bir gazete parçasını heyecanla açiverdi ama bomboştu. Ekmeğin, yağın karneyle verildiği zamanların haberleriyle afalladı, o kadar eskiydi; burada ne işi vardı?

Yarım saatlik arayış bıkkınlık verdiğinde, şansa bakın, yorgunlukla üzerine çöktüğü ayağı topallayan eski bir taburenin dibinde burun buruna geldiği tahtakurusundan başka hiçbir şey geçmeyecekti eline. Emdığı kanla semirmiş, tiksindirici bir kırmızıyla parıl parıl parlamaktaydı.

Öfkeyle kalktı, sivri burunlu ayakkabısının topuğuyla dişlerini gıcırdatarak ezdi, ezdi ama böcek bana mısın demiyor, kopmuş bacaklarına, gövdesinden sarkan et parçalarına inat, kaçacak bir delik buluyordu. Barmen, sonunda burnunu büsbütün kapatarak, koşar adım terk etti mekânı.

O gecenin sabahında belediye ekipleri dört koldan sarıp ilaca boğdular barı. Gün sonunda binlerce kanatlı kanatsız böcek ‘ölü ele geçirildi’ ama o koku...

BEŞ TAŞ

Esra Ersoy

Beş taş oynayamıyorum ben. Aynı anda hem taşın birini atıp hem diğerini tutamıyorum. Dokuz taş oynayalım. Ben taşımı köşeye, sen ortaya, ben aşağıya, sen yukarıya... Şu bitişik sarı evlerden birinin kapısı açıldı. Alabildiğine karanlık, bir de ışığa açılan başka bir kapı. Niye aydınlık o kadar, kapının açıldığı yer? Nereye açılıyor ki kapı?

Bugüne değil...

Çocukları çağıralım, dokuz kiremit oynayalım. Top var mı?

Köşedeki bakkaldan alalım.

Şu sokağın sonundaki kocaman evi görüyor musun? Kim yaşıyor orada? Tahta kapısı da kocaman. Cumbaları var bir de. Şu üst katta, sokağa bakan pencerenin cumbasına otururdum ben daha da küçükken. Düşecekmişim gibi gelirdi. Bu kocaman odalar nasıl bu kadar karanlık olurdu anlamazdım.

O odalar kocaman değildi, sen küçüktün. Ne odalar ne koridorlar... Arka avluya bakan koridorlar vardı hani; karşılıklı, altı üstü dört tane. Upuzundular. Saatlerce, sabaha kadar uzun. Buz gibiydi avlu da, koridorlar da. Gaz sobası vardı odanın birinde, gece tutuşturmaya çalıştığımız.

Mutfağın her iki kapısından da sıcak bezelye kokusu gelirdi. Başım dönerdi kapıları arasında koşturmaktan. Tavan arasında, kurusun diye serilmiş fasulyelerin arasında kaybolurdum. Dev gibiydi tavan arası ya da ben bir fasulye kadar küçüktüm. O evin olduğu sokağın sonuna kadar gitmedim hiç. Başlarında durduğum, sonuna hikâyeler yazdığım hiçbir sokağı yürümedim... Arka balkonun baktığı sarı sokak, sarı çıkmaz ya da...

Nesi sarı ki oranın?

Bilmem. Hep öyle saatleri oluyorum balkonda belki ondan. İki kumru geliyor hani. İlla ki biri erkek biri dişi ama hangisi? Yaklaşsam kaçarlardı. Adları bile var: Aliosman, Ayşefatma. Hangisi hangisi, kim bilir...

O sokakta neden insan olmuyor hiç?

O sokak çıkmaz.

Hiç mi çıkmaz?

Çıktığımı gören olmadı. Dokuz kiremit sıkıcı. Meydana gidip “yakan top” oynayalım.

Onun adı “yakar top”.

Hayır, değil.

Nasıl grup olacağız peki?

Alacağız vereceğiz, ben seni yeneceğiz. Meydanda ne çok ev var. Ne çok sokak... Hepsi başka mahalleye gidiyor. Hepsini böyle merak ederken neden hiçbirine gitmiyorum?

Korkuyorsun.

Ev işte hepsi, neden korkayım?

Sadece “ev işte”yse neden merak ediyorsun?

Doğru korkuyorum. Ya gittiğim saatten, gittiğim günden dönemezsem bir daha... Şu çamaşır astıkları çatıda kalırsam. Kiremitler kayarsa ayağımın altından... Yandaki evin çatısına da çıkmak istiyorum hep. Balkondan bir adım atsam çıkacağım ama... Onlar çıktı, ben çıkmadım hiç. Yazın ön balkonda uyuyoruz bazen geceleri, battaniyeleri alıp üstümüze. Hem gökyüzüne bakıyoruz hem karşiki evlere. Karşındaki evlerden birinin arka bahçesinde ya da avlusunda bir havuz var. Şu küçük, fiskiyeli, süslü olanlardan. Kapı aralığından görünüyor hep.

Komşunuz değil mi sizin, neden gitmedin o bahçeye?
Orası yalnızca kapısından bahçesindeki havuzun görüldüğü bir ev önü aslında. Başka bir şey yok kapının gerisinde.

E, kimse girip çıkmıyor mu eve?
Giriyorlar ama nereye gidiyorlar bilmem. Belki başka evlere gidiyorlardır oradan.

Gitmesinler başka evlere.
Evet, gitmesinler. Benim girmediğim, kokusunu bilmediğim, pencerelerinden giren ışıkların arasında kaybolmadığım evlere gitmesinler. Baharat kokularını benden saklamasınlar...

Neden durdun?
Bilmem, hepimiz durmuyor muyuz? Dün, şimdi, yarın... Herkes, her şey sessiz. Göz alan sarılık mırıltanıyor hafif hafif. Hani bebekken yüzüme bir tülbent örterlerdi. Önümü göremezdim, yalnız sallanırdım. O zaman da herkes, her şey dururdu. Bir evin içinde bile yakın var, uzak var. En yakın, banyonun önündeki soba. Borusundan uzayan demirlere havlular asılmış. Yanındaki minderlere oturuyoruz. Çıkan duman bütün banyoyu kaplıyor. Banyo buhar içinde. Plastik leğenin içindeyim, her yerim sabun. Gözümü bile açamıyorum. Aşam da buhardan başka şey göremiyorum. Yalnız buzlu camlar belki...

Mutfağınki gibi mi?
Evet. Karanlık mutfak. Yalnız dışarı bakan dar yüksek bir pencere var. Bir de misafir odasına bakan bir buzlu cam.

Küçük mü mutfak?
Öyle diyorlar ama ben anlamıyorum niye. Tezgâhın üstünde yürüebiliyorum bile ben. O kadar büyük yani. Hani annemin pasta kremasına şekiller verdiği bir alet var ya... Hani arkasında bir halka var. Annem bir bardağa sabunlu su koyuyor bazen. Tezgâhın üstünde, o halkayı suya batırıp balon yapıp üflüyorum. Pencereden dışarı çıkıyor. Uzanıp bakıyorum arkasından. Uçuyor, savruluyor, gidiyor. Ben ardından gidemiyorum. Olsun, bana yemek kokuları getiriyor aşağıdaki evin arka bahçesinden. O evin bahçesinin yarısının üstü kapalı. Kapalı kısmında kocaman bir kibrit ev var, iki katlı.

Sen gördün mü yakından?
Gördüm ama niye gördüm bilmem. Herkesin arka bahçesi var, bizim yok.

E, sizin de var ya hani apartmanın arkasında.
O bizim arka bahçemiz değil, çıkmaz sokağın ön bahçesi.

Kimsecikler yok yine çıkmaz sokakta.
Uyuyorlardır. Herkes uyuyor bu saatte. Benim yüzümde tülbent yine. Kandırıcı bir ninni var ortalıkta.

Sallanıp durduğun divanın yanı başında bir camgüzeli var, ne güzel açmış.

Pembelerine sarı gölgeler düşmüş. Günün bu saati her şeyde sarı gölgeler. Karşı çatıdaki çamaşırların, yanındaki evin kapsından görünen havuzdaki suyun, adım hasreti çeken yolların, cumbaların, cumbalardaki camgüzellerinin pembelerinin...

Hadi ama kalk sen de, neredeyse top patlayacak. Daha pide kuyruğuna girilecek, sofraya kurulacak, misafir odasının penceresinden minareye bakılıp ezan sesi beklenecek, salatanın limon kokusu içe çekilecek.

O sıcak pideleri kuyruklar boyunca beklerim ama dur, olmaz şimdi; öğlen ezanı okunuyor. Ezan en iyi bu saatlerde duyuluyor. Taş duvarlarında yankılanıyor her evin,

mahmurluğun mırıltılara karıştığı anlarda... Arka balkonda kumrular sustu.

Camgüzeline mi bakıyorsun, kumrulara mı?
Çıkmaz sokağa...

Gel hadi ayak ipi oynayalım.

Olur, en iyisi. Ben toptan kaçamıyorum çünkü. Ne yakın top oynayabiliyorum ne dokuz kiremit.

Büyükler seni fasulye yapıyorlar hep.

Aslında iyi oynayamıyorum diye oynamak istemiyorlar beni, ama ablam beni koruyor. Hani yanaklarımı koparacak gibi sıkıştı bir gün bir kız, canımı yakmak istemişti galiba. Ablam onu tokatlamıştı. Masallar anlatıyor bana hep, prensesler çiziyor kabarık elbiseli. Ben onun gibi güneş resmi yapamıyorum. Bisiklete de binemiyorum. Bisikletle arka sokaklara gidiyorlar bazen.

Sen gittin mi sizin eski evin sokağına?

Bilmem hatırlamıyorum. Bir fotoğrafçı var galiba o sokakta, bir sürü de kızı...

Yok, o dediğin resim senin.

Resim mi? Hepsi mi resim? Meydan, saat kulesi, dükkânın karşısındaki pazaryeri... Meydanın arkasına kamyonlar geliyor salı günleri. Her yer yemyeşil biber. Evler, sokaklar, meydanlar tıka basa biber... Neden hiç ağaç yok bu meydanlarda? Her yer sapsarı taş...

Hükümet konağında söğüt ağaçları var ya... Okul bahçelerinde çamlar bir de.

Onlar sayılmaz, onlar bugün değil.

Ayak ipi oynayacaktık hani...

Birler... İkiler... Üçler... Bir de dörtler...

Beşler yok mu?

Beşler yok, dörtler bellerde.

İki kişi oynanmaz ki bu oyun.

Yok yok, oynanır. Okul bahçesindeki ağaca bağlarsın ipi. Hatta yalnız da oynanır; iki sandalyeye geçirirsin ipi, karnın ağrıyana kadar zıplarsın.

Hadi kalk artık birazdan baban gelecek öğle yemeği için. Sonra dükkâna gideceksiniz beraber.

İlaç kutularından ev yapacak mıyız?

Yaparsınız, ilaçtan sarı gazoz da yaparsınız.

Kolonya dökeriz ellerimize musluğu açıp. Kalabalıklar girer, çıkar dükkâna. Saat kulesine çıkmak istiyorum hep.

Çık, neden çıkmıyorsun?

Bilmem çıkılabiliyor mu? Sonra tepeye çıkmak istiyorum bir de?

Hangi tepeye, hiç tepesi yok ki bu şehrin.

Manzarası da yok. Bütün evler oldukları sokaklara bakıyor. Apartmanların son katları da karşıdaki evlerin çatılarına bakıyor ancak.

Çıkıp bakalım mı?

Çıkmayalım, birazdan annem de gelir okuldan. Bize çikolata getirir gelirken. En çok kare olanları seviyorum ben.

Çok iştahsızsın ama sen. Annen her sabah yemek ye diye kitap okuyor sana masada.

Sürahiye dayıyoruz kitabı hep. Ezbere biliyorum artık hepsini ama dinlemek istiyorum yine de. Ama fazla yiyemiyorum işte? Tıkanıyorum, boğulacak gibi oluyorum; son lokmayı illaki çıkartıyorum mutfığa koşup. Üstelik yüzümdeki tülbent de sıkıyor. Saatin müziği hep çalsın, onunla daha güzel uyuyoruz.

Kırık ama o saat.

Olsun, yine de çalışıyor. Kursana, biraz çalsın.

Çok uyudun ama hadi kalk.

E ne yapacağız ben kalkınca?

İsteyip oynayalım.

Sevmiyorum ben istop. Ya adımı söylemezlerse benim hiç ya da söylerler de ben topa yetişemezsem. Hem şimdi renkli istop diye bir şey çıkmış. Ben anlamam öyle renkli istoptan, kukalı saklamaçtan, Çin ipinden falan.

İyi o zaman, beş taş bilir misin? Beş taş oynayalım.

DENİZ MASUM

Şafak Pala

-Adın ne?

-Masum, abi.

-Ne güzel bir isim Masum.

Masum'un yüzünü belli belirsiz bir esinti yaladı geçti. Hepsi bu kadar. Sanki masanın silinmesi, adının güzelliğinden çok daha önemli. Masayı sildi ve hemen mutfağa döndü. Bense onun adını duyduğum için keyiflendim. Bu keyif, bu coşku, sanırım yaş üzüm rakısının da hakkını teslim etmek gerek. Masum! Sanki hâlâ umut var yaşamdan. Çocuğuna Masum adını takabilen insanlar hâlâ varsa bu kalles, kahpe, sinsî dünyada. Bir umut, bir ışık...

Güneş dağların ardında kayboluyor. Zeytin ağaçları renklerini kaybetti bile çoktan. Şimdi acı yeşile büründü doğa. Birazdan kömür karasına bulanacak bütün toprak. Kara toprak, kara ağaç, kara orman olacak karşı kıyıları. Deniz, bir umut denizde kaldı. Hâlâ insanoğlu, yok insanoğlu değil; insanın cinsiyete ihtiyacı yok ki. İnsan, bu kalles dünyada, oğluna, kızına deniz adını takıyor takabiliyorsa hâlâ, bir umut deniz, deniz... Deniz koydum adımı. Yahu Masum'un öyküsünü mü yazsam bu gece? Yazmak değil ki esas güzellik; esas güzellik, yazabileceğini düşünmek. Deniz de kararmaya başladı, nasıl anlatılabilir ki bu renkler? Gördüğüm bu muhteşem yeşil, turkuvaz, mavi, gördüğüm bütün bu renk cümbüşü birazdan bir unutulmuş olacak beynimde. Bir de ben bunu yazacağım öyle mi? Boş laf. Masum tabaklarla geliyor işte. At bakalım bir söz daha.

-Masum kaç kardeşsiniz?

-Dört abi.

Konuşmak istemiyor. Belli, bıkmış bu sorulardan.

-Onların da isimleri,

-Yok abi onların adları normal. Süleyman, Abdullah, bir de kız var, o da Sevede.

Yahu senin bir hikâyeyen var be Masum. Nedir ki, Abdullah, Süleyman...

-Peki ya senin adın, kim koymuş adını?

-Hepimizin adını babam koymuş.

Bir umut, gidilmeyen bir deniz, bakir kalmış bir koy, masum bir bakış, bir ılık dokunuş.

-Abi, babam... Bizim oralarda bir şeyh var. Babam ben doğduğum zamanlar o şeyhin dergâhına gidip gelmeye başlamış.

-Şeyhin adı Masum deme be çocuk.

-Hee abi, öyle işte.

-Öyle olsun be Masum! Adın çok güzel biliyor musun?

Deniz koydum adını. Hâlâ umut var deniz sende. Hayat acıtır, öykü okşar, deniz eser, estirir.

-Masum bir rakı koy kendine. Gel şöyle içelim karşılıklı.

-O içmez ama ben içerim abi.

Kuşçu. Sözü ağzımdan aldı. Ben gel demeden geldi oturdu bile karşıma.

-Abla keyifsiz galiba.

-Güneş çarptı biraz.

-Çarpar alışkın değilse. Hem güneş, hem deniz.

Belki de çarpsın istiyor. Acının da, hazzın da son noktasına varmak; tükenirken çoğalmayı başarabilmek belki bütün derdi. Alışkındır o. Birazdan gelir, hiçbir şey olmamış gibi.

-Kuşçu senin adam nereliydi?

Şimdi hiç susmayacak, her ayrıntısını anlatacak ne var, ne yoksa.

-Patronu mu soruyorsun abi? Amerikalı. Adam işinin takipçisi. Hep arar konuşur bizimle. Ben yaz kış buradayım. O

zamanlar, kışın marinadayız bir arkadaşla. Patronun bir hastalığı işse, diğeri de avcılık. Telefonda ha bire bana, oralarda avcılık nasıl, av durumları var mı, diye sorup duruyordu. Eee, biz de patronun gözüne gireceğiz ya, dünyanın hiçbir yerinde göremeyeceği kuşların burada olduğunu, buranın diğeri adının da kuş cenneti olduğunu falan ballandıra ballandıra anlattık tabii.

-Yalandan kim ölmüş?

-Haa, kim ölmüş? Ama ben az kalsın ölecektim. Adam ta dünyanın öbür ucundan kalkıp gelmesin mi buralara. Benim sesim kesildi, fakat bu sefer de adam konuşuyor ha bire. Abi adamla avlamaya degecek bir kuş bulmak için, tam bir hafta dağ tepe gezdik. Sonunda kuş diye beni avlayacaktı büyük patron.

-Sen uydurmuşsun bir şeyler.

-Uydur uydur nereye kadar?

Tam da öyle. Nereye kadar bu yazı işi? Bir amaç var mı yazma eyleminde? Ulaşılabilecek bir kıyı, çıkılacak bir doruk, bir son nokta.

-Sonunu nasıl bağladın bu için Kuşçu?

-Abi sonunda öyle böyle gazımı alıp gönderdik adamı.

-Adamı denize salıp, eline de bir bira vermişsiniz. Senden korkulur.

-Ne diyordun abi sen? Umudun hâlâ denizde. Hakikaten de öyle. Saldım deryaya yağlı Amerikan balığımı, işi bitirdim. Ardından bir paketleme operasyonu. Döndü Amerika'daki yuvasına.

-Peki şapka?

Kuşçu'nun gözleri parladı. Masum'un gözleri ise hep karanlık.

-Patron gittikten on beş gün sonra, benim adıma Amerika'dan koca bir kutu geldi. Bütün marina toplandı kutunun başına. Hepimizde bir merak, sanırsın resmi bir tören var marında. Hep birlikte parçaladık koliyi.

Kuşçu başındaki şapkayı çıkarıp bana uzattı bile.

-Aha bu çıktı paketten. Amerikalı Coni Türkçe, Şerefsiz KUŞÇU yazdırıp, bu şapkayı göndermiş ta Boston'dan.

Şerefsiz KUŞÇU.

-Bu Conilerden de korkulur. Peki senin gerçek adın,

Şuna bak, şapkayı elinde nasıl da sallıyor.

-Ne yapcan abi adımı. Şerefsiz Kuşçu neyime yetmez.

-Öyleyse Şerefsiz Kuşçu'ya içelim. Şerefsiz Kuşçu'nun şerefine.

-Şerefe!

Onun bir öyküsü var. Rahatlamış bu yüzden. Peki ya gerçek, onu paylaşmaz. Yalnızca sahte bir hikâyeye bana sunduğu. Kuşçu becerikli adam. Hem konuşuyor, hem içiyor, şimdi de direğe bağlı ipi tutup çekiyor denizden. Plastik bir mavi kova ipin ucunda. Kovanın içi deniz suyu dolu.

-Kovada bulut.

-Ne bulutu abi, deniz suyu.

Bu arada güverteye döküyor bir kova dolusu suyu.

-Bu kova değil Kuşçu. Büyük üstadın kovası.

-Onu bilmem abi.

-Biliyor musun, bir öykü adı Kovada Bulut, senin Kuşçu gibi. Ama sonra değişmiş öykünün adı, Havada Bulut olmuş.

-Eee hakikaten bulut da havada olur yani. Yaa abi sen yazdın değil mi?

-Sayılır Kuşçu. Yazıyoruz işte bir şeyler.

-Abla da çiziyor.

-Evet tam da öyle. Senin anlayacağın yazarçizer takımımız.

Yazamıyorum ki, bir cümle bile ne zamandır. Şimdilerde, yalnızca bir yılgnlık yaşam benim için. Eğer bir daha dünyaya gelsem yalnızca okurdum kitapları, normal bir insan olurum yani. Dümdüz, bilen, yaşamı çözen, olgun bir meyve olurum. Böyle ham dolaşmazdım oralarda.

-Abi sana yazacağım bir hikâyeye.

Koştı gitti. Bir amacı var şimdilik. Şimdilik. Her şey anlık. Bir çözebilsek anlık olduğunu her şeyin, bir kabullenebilsek bunu.

Kuşçu elinde çerçevesiz üç resimle geri geldi.

-Oğlum şaşırın galiba. Resim yapan ablan, ben değilim.

-Bak abi burası bizim kasaba, sahile dayanmış...

Sözünü kesiyorum Kuşçu'nun.

-Burası bir sahil kasabası değil de, sanki bir liman kenti be Kuşçu.

-Bazıları öyle de derler Bandırma'ya.

-Oo, buralardan çok uzak.

-Uzak uzak, esas hikâye Bandırma değil.

Olur mu Kuşçu? İnsan ne yaşarsa toprağı, memleketi, denizi de ortaktır ona. Acıysa yaşanan, kentinin yüzünde de vardır o acı, mutluluksa toprağının yüzü de güler. Hayat her yere kazınır Kuşçu. Bir limana tutunmuş, bir deniz kenarına ilişmiş evler. Eğri evler, hiçbir bacadan duman tütmüyor ve bir insan bile yok gezinen. Yalnızca martılar gökyüzünde.

-Abi o günler düşmanın yeni gittiği zamanlar. Eşraftan bir saatçi varmış. Ben yaşlılığına eriştim. Çocukken babamla birkaç kez dükkânına gitmişliğimiz vardır. İşte malum sünnet olduğumuz dönemler, ilk saate sahip olduğumuz zamanlar. Bozulan saatler, kırılan saat camları. O zamanlar görmüşüm saat ustası Behzat Efendi'yi. Bir zamanlar, dünyalar güzeli bir nişanlısı varmış. Yunan bizim oraları yakıp giderken nişanlısını da alıp götürüyor Behzat Usta'nın.

-Nasıl yani?

-Nasıl olacak bir subay zorla atıyor atının terkesine genç kızı. Bandırma'yı ateş topuna çeviren bir Yunan gemisine, çıkarıyor Saatçi Behzat'ın ay yüzü nişanlısını.

-Ya saatçi?

-Saatçi bakıp kaıyor. Bir daha da evlenmiyor. O günden sonra da kolay kolay kimseye konuşmuyor saat ustası Behzat Efendi. Eee kolay değil tabii.

-Peki ya resimler.

-Esas hikâye o abi. O zamanlar Gâvur bir ressam yaşarmış bizim oralarda.

-Gayrimüslim desek Kuşçu.

-Ha abi olur, öyle diyelim. Onlardan çok varmış bizim oralarda. Ama Yunan'la gitmiş çoğu. Ressam gitmemiş nedense. Ama işsiz kalmış. Bizde günah ya resim. Para yok, pul yok. Onurlu adam, kimseden para da kabul etmiyor. Bizim saat ustası Bandırma'nın resmini yaptırıp durmuş bu adamcağıza.

-Üç tane resimle mi doyurmuş bu adam karnını?

-Sen de, be abi. Olur mu hiç? Bu üçü bizim eve düşenler. Sen gerisini hesap et. Bu hep böyle gitmiş. Yaz, kış, bahar, güz, yağmur, çamur...

-Güzel hikâye.

Kuşçu'nun esmer yüzü daha da bir karardı.

-Hikâye değil abi, bu gerçek hayat.

Gülümsedim. Resimlere baktım. Gülümsedim. Denize baktım. İnce uzun bir koy demir attığımız yer. Koyun ağzı uzak. Gece daha da uzar bu ağız. Koyun tam ağzında, gökte dolunay. Denizle birleşik.

-Artık denize dalabilirim Kuşçu. İki kadeh yeşil üzümle, tam oldum. Ne yemek var bu akşam menüde?

-Karidesli pilav, çipura, salata abi.

-Sözün bittiği yer Kuşçu. Dedim sana, umut hâlâ denizde.

-Ha abi, ha.

Lafın sonunu getirmeye gerek yok. At kendini sulara şimdi.

Uzun zamandır ancak, dünyaya karanlık çöktüğünde; benimse rakıyla yüreğim aydınlandığında yüzebiliyorum. Ayıkken kaldıramıyorum denizin altını ve yalnızlığını. Bir kulaç, bir kulaç daha atıp; bir ben, bir denizken bütün hayat, işte tam da o an düşüyor usuma ölüm. Kahretsin! Huzur hiç yok mu Tanrım? Bir kulaç, bir kulaç daha. Çılgılık oluyor ağzımdan çıkan soluğum. Ve gözlerim bir ışık arıyor gökyüzünde. Açıyorum gözlerimi. Işık, binlerce yıllık zeytin ağaçları ve binlerce yıllık taşlar yalnızca. Bir kulaç, bir kulaç daha, deniz, güneş, ben ve ölüm, yalnızca.

Ama deniz, gece korkutmuyor beni. Deniz aydınlanıyor karanlıkta ve ışık koyun ağzında şimdi. Ve ben özgürüm yine. Bir kulaç, bir kulaç daha, ışık orada hemen bir solukta varacağım yerde işte. Ve şimdi öykü yazma zamanı insan evladı, öykü yazma zamanı.

-Ahh deniz hep kendi türküsünü söylerdi o zamanlar. Zaman, zamansız bir zamandı işte. Deniz Tanrılarının Tanrısı Poseidon'un, deniz dibi Tanrıçası Amphitrite ile birleştiği o uzak anlar dün gibiydi sanki. Hep deniz anlatırdı olanı biteni. Bütün öykülerin başkahramanıydı deniz. Bütün sırlar denize dökülürdü o zamanlar. Bütün kadınlar denizden beklerdi sevdiklerini. Kadınlar susar ve beklerlerdi o zamanlar. Amphitrite bile olsalar susar ve beklerlerdi. Denizler Tanrıçası Amphitrite, o koca destanlarda ağzını açmıyorsa boşuna değildi. Karataş¹ denen taşın başında, adı Deniz olan kız da beklerdi tabii. Tanrıçalar bile değiştirememişse yazgıyı, Deniz mi değiştirecekti? Deniz de beklemiş o yüksek yamaçtaki Karataş'ın yanında ve susmuş. Bütün susan kadınlar adına balıkçılar susmuş, deniz küsmüş; son deniz hikâyesi anlatılalı kaç fırtına çıkmış, kaç imbat esmiş, kaç gemi limana yanaşmış bilinmezliğe karışmış. Bu kadar bilinmezlik, hiçlik içindeyse her şey, artık kadınların konuşma vakti gelmiş demektir, diyen anlatıcı bilge kadın, denize bakıp başlamış bildiği son öyküyü anlatmaya.

"Karataş denen bir taş başında buluşur sevgililer. İkisinin de adı Deniz'dir ve hayat böyle güzel bir tesadüftür bazen. Erkek Deniz hep gidendir ne yazık ki; Deniz kıza bekleyen. Gelen yalnızca ölümdür kız için. Taşa tutunmaktadır yere. Tutunup sıkı sıkı basmaktadır toprağa. Karataş'ı aramak, ona bağlanmak ister insan evladı. Bağlanmak ister umuda. Umut denizdir evlatlar. Bir yerlerdeyse, sular tersine akmaya başlamıştır bile çoktan. Tutunacak dalı toprağı elinden kaçırın sinsi bir er, ay yüzü nişanlı kızı götürür tutmak, tutunmak için. Sular tersine akar, dünya tersine döner, Karataş'ın yazgısı tersine döner. İşte orada, deniz kenarında, kaybettiği nişanlısını bekler genç adam. Kimse gelmez, günler, aylar, mevsimler ve yıllarca. Zamanı şaşırır delikanlı. Saat işçiliği yapar, o her şeyi bilen denizin yanı başında. Bütün saatler, bütün zamanlar bozulmuştur onun için. Ölüm bir ödülür bazen insana, der saatlerin kadrantıyla boğuşurken. Ölüm ödülüdür her canlı için evlat. Takılmamak lazım zamanın ayak seslerine."

Bir kulaç, bir kulaç daha. Çipura'nın kokusu buraya kadar geldi sanki. Sevdığım bana bakıyor uzaktan. Acaba aklından neler geçiyor? Bilmek bu kadar kolay olsa, ne zevki kalırdı aşkın. Ay saçına vurmuş, parlıyor. Sevdığım beni bekliyor!

-Abi bizi bırakıp gideceksin sandık.

-Yok be Kuşçu. Çipura böyle kokarken kolay mı gitmek?

-Abi yan tekdedeki arkadaşlarla konuştuk. Dünyanın en büyük ödülünü almış bizden bir yazar var ya, o da bir haftadır buradaymış biliyor musun?

Gülmek geliyor içimden katıla katıla. Sevdığım anladı, gülmeye başladı bile. Masum da gülüyor kenarda. O kadar yorgunum ki, Kuşçu'ya laf yetiştirecek halim yok. Sevdüğimin yanağını ıslak ıslak öpüyorum ve,

-Kuşçu yine iyi yazdın be, diyorum yalnızca.

¹ Karataş Efsanesi; Foça'da halk arasında anlatılan, biri Müslüman diğeri Gayrimüslim iki gencin, kara bir taşın yanında buluşmalarıyla başlayan, sonu üzücü biten bir aşkın anlatıldığı efsaneleşmiş bir hikâyedir.

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara (Mollagürani Mah. Teker Sok. No: 8, Zemin Kat, Osmangazi-BURSA).
Yayın Danışmanları	: Nahit Kayabaşı, Gültekin Emre, Serdar Ünver.
Koordinatör	: Yalçın Oğuz (Bursa Edebiyat Kültür [BEK] Derneği Adına).
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Tülay Elal Muş (Barış Mah. Adalet Sok. Adaletkent Sitesi H Bl. D: 3 Nilüfer – BURSA)
Yazışma Adresi	: Ramis Dara PK 68 16361 Ulucami – BURSA
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com

Katkı Payı (Akatalpa için)	: 20 TL
Posta Çeki	: Ceyhan Erim adına açılmış 5742436 numaralı hesap
Banka hesabı	: Ramis Dara ya da Ceyhan Erim adına Finansbank Heykel - Kredikolay şubesindeki 21329696 numaralı hesap
Baskı	: Akın Erim Mat. Hocalızade Cad. Setbaşı-BURSA
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 – 7685

